

УДК 368.24(477)

Бондаренко Павло Валерійович

ст. викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку,
Одеський національний економічний університет (Україна)

Денкова Марія Петрівна

студентка 52 групи факультету фінансів та банківської справи,
Одеський національний економічний університет (Україна)

СТРАХУВАННЯ МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ НА РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

JEL classification: G220; G320

Зростання вантажного обороту між Україною та іншими країнами світу збільшило роботу страховиків, а також тих, хто має страхування вантажів. Як і у всіх сферах діяльності, існує низка проблем у питаннях страхування. Вони пов'язані з різними причинами: відсутністю коштів у страхуванні (а іноді й страховиків); інфляційними процесами; відсутністю вдосконалення правової бази; збільшенням криміногенних обставин тощо [1].

Головними показниками, які характеризують стан ринку страхування морських вантажо-перевезень в Україні, є, по-перше, обсяги валових страхових премій, по-друге, обсяги валових страхових виплат, і, по-третє, рівень страхових виплат (рис. 1).

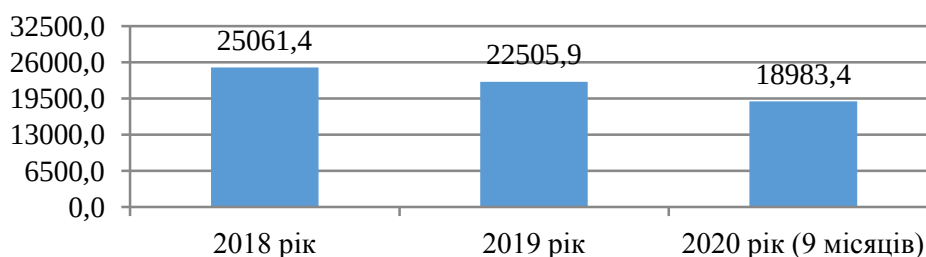

Рис. 1. Динаміка обсягу валових страхових премій від страхування морських вантажів за 2018–2020 роки, тис. грн.

Джерело: складено авторами за даними [2; 3]

Із наведених даних видно, що прослідковується тенденція до зниження суми отриманих страхових премій від страхування морських вантажів за досліджуваний період. Ця негативна тенденція пов'язана зі зменшенням кількості страхових компаній, які займаються страхуванням морських вантажоперевезень, а також з впливом пандемії коронавірусу на світовий ринок морських вантажоперевезень. Далі розглянемо динаміку валових страхових виплат зі страхування морських вантажів за 2018–2020 роки (рис. 2).

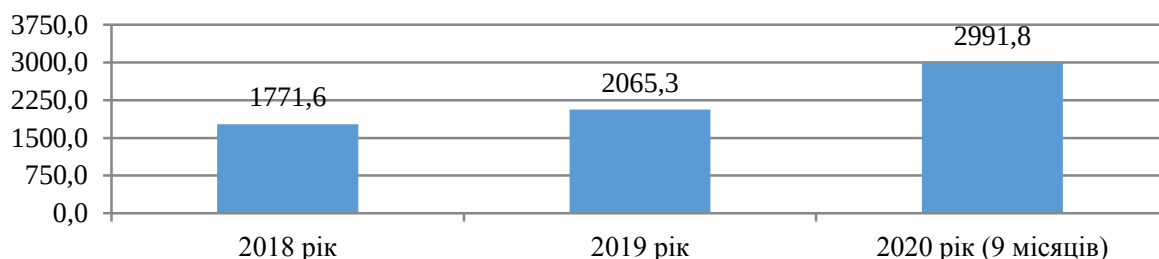

Рис. 2. Динаміка обсягу валових страхових виплат зі страхування морських вантажів за 2018–2020 роки, тис. грн.

Джерело: складено авторами за даними [2; 3]

Необхідно відзначити, що ризики вантажних перевезень пов'язані не тільки з пошкодженням чи знищенням вантажу, але і судна, внаслідок неправильного перевезення вантажу (наприклад, займання вибухонебезпечних речовин під час іскроутворення, ударів тощо) (рис. 3).

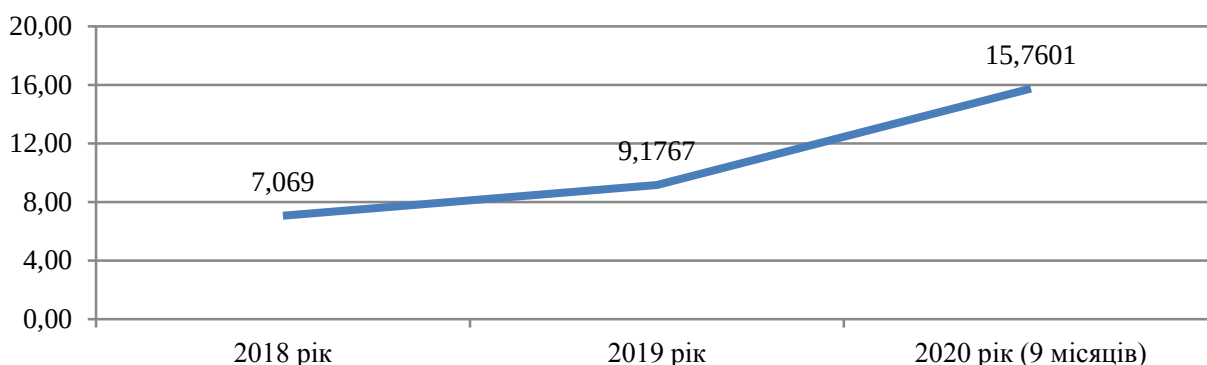

Рис. 3. Рівень страхових виплат зі страхування морських вантажів за 2018–2020 роки, %

Джерело: складено авторами за даними [2; 3]

Із наведених даних можна зробити висновок, що рівень страхових виплат зі страхування морських вантажів в динаміці зростає: з 7,07% у 2018 році до 9,18% у 2019 році та до 15,76% у 2020 році. Таке зростання обумовлене, по-перше, зменшенням обсягу валових страхових премій від страхування морських вантажів, а, по-друге, зростанням обсягу валових страхових виплат. При цьому, це є позитивною тенденцією, яка свідчить про розвиток ринку страхування морських вантажів в Україні.

Отже, для розвитку морського страхування в Україні страховики повинні вирішувати існуючі проблеми і переорієнтуватися на інтереси страхувальників. Необхідне реформування діючої системи страхування вантажів в Україні, що перевозяться морським транспортом, застосування інноваційних методів Союзом морських страховиків. Подібні союзи існують практично у всіх країнах, де є страховики морських ризиків, тому поява такої організації в Україні є логічно обґрунтованою, що може свідчити про достатню зрілість ринку морського страхування.

Україні варто активніше використовувати передовий зарубіжний досвід щодо розроблення законодавчої бази з морського страхування вантажоперевезень (ратифікувати Гамбурзькі правила, привести українські правила страхування вантажоперевезень у відповідність до міжнародних стандартів).

Морське страхування має чітку тенденцію для розвитку на вітчизняному ринку, тому необхідно підтримувати вже існуючі послуги морського страхування та вдосконалювати їх відповідно до міжнародних стандартів. Також подальшого дослідження потребують питання розвитку обов'язкових та супутніх видів страхування.

Зазначені рекомендації сприятимуть розвитку ринку морського страхування в Україні, підвищенню якості наданих страхових послуг і більш повному забезпеченню інтересів та потреб страхувальників.

Література

1. Богомолова Н. І. *Особливості та проблеми механізму реалізації морського страхування в Україні*. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2011. № 4 (54). С. 292–301.
2. *Державна служба морського та річкового транспорту України* : сайт. URL: <https://marad.gov.ua/ua> (дата звернення: 10.04.2021).
3. *Державна служба статистики України* : сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.04.2021).